

La frase del dia

“No canviarem l'autodeterminació per un nou sistema de finançament”

Pere Aragonès, VICEPRESIDENT DEL GOVERN

Tribuna

Jordi Cabré. Escriptor

Viure d'escriure

Aquestes setmanes (i mesos) que visc presentant la meua novel·la arreu del país com si fos un circ ambulat, passin i vegin, he pogut comprovar que hi ha una gana i una set de “coses especials” molt generalitzada. No només de cultura i de coneixement, que per cert he de dir que qui lleixen més són clarament les dones (de totes les edats i condicions), sinó una set i una gana de bones notícies i de fe en alguna cosa i de bellesa que possiblement havíem abandonat. Som un país segregat per un pragmatisme mal entès, on hem caricaturitzat la màgia. En parlàvem fa poc dinant amb l'Estel Solé: la gent va de la feina a casa sense passar gaire per la zona perillosa de la creativitat, com si la cultura fos un complement per a consumir, com si els llibres només fossin per a ser llegits (com a màxim), i no per a ser viscuts. Com si no ens hi anés la vida.

ESCOLTO LES PREGUNTES i observacions dels lectors i noto aquesta angoixa. Angoixa sobre quin sentit té fer tot el que fem si no ens permetem deixar volar el cap, de si tanta apel·lació a la ficció (la meua novel·la va sobre això) no serà massa bonic de dir i massa difícil de fer, sobre si això del procés ha estat “independentisme màgic”... I he arribat a la conclusió que al mateix temps la gent desconfia de la màgia, però la necessita. Se'ls veu als ulls que saben que res no val la pena sense aquest esperit del Club dels Poetes Morts, però alhora s'ensorren de seguida en una llei de la gravetat que els torna cínic, i desconfiats, i sarcàstics envers l'actitud més desenfadada o ingènua. Jo ho dic molt sovint, a les presentacions: quan s'acaben les vacances d'estiu no és que “tor-nem al món real”, sinó que llavors és justament quan comença la comèdia. La ficció. Allò que ja no som nosaltres mateixos, sinó el que representa que es vol de nosaltres. En definitiva, un estil

de vida molt poc interessant.

COMPROVAR LES DIFICULTATS de les coses, que hi són, ens aporta dutxes d'aigua freda que ens poden endurir la pell però que no haurien mai d'arribar-nos dins les venes. La por no ens hauria de fer decidir. Els anys 70 són interessants justament no perquè tot fos possible, sinó perquè com a mínim tot ho semblava: ara les coses ni ho són, ni ho semblen, i això porta al conformisme més empobridor. Com deia David Trueba fa poc en una entrevista, en les nostres ficcions o desitjos és on hi ha segurament més sinceritat: la vida que voldríem viure, la persona amb qui voldríem estar, el país que voldríem tenir. En canvi és quan ens posem autobiogràfics, a explicar qui som com si fos una entrevista de feina, o fins i tot quan diem “seré molt sincer”, és en aquests moments quan en el fons ens

“Si volem la llibertat, deixeu de dir que és impossible i que no ens deixaran o que ens han mentit i que no ha servit absolutament de res. O que ha estat una ficció.”

cobrim de més màscares. No perquè siguem uns mentiders, no: sinó perquè normalment, admetem-ho, no en tenim ni idea, de qui dimonis som. Com carai vols explicar-ho, si no ho saps ni tu. Millor explica-m'ho a través dels teus somnis, i t'entendré millor. Seràs més tu.

SI REALMENT NO CAL prestar atenció a allò que no és “tangibile” i “efectiu” i “segur” i “reconegut per la llei”, aleshores la realitat vigent s'imposarà pels segles dels segles. Si tot allò que es considera difícil es caricaturitza com a “màgic”, no caldrà ni que jo faci presentacions del llibre ni que ningú escrigui res ni que ens plantejem coses sobre la nostra vida i el nostre entorn. Si no ens encomanem els uns als altres una mica d'il·lusió, fins i tot d'il·lusionisme, de relat espurnejant, de salsa de la vida, fins i tot de cert carnaval o de joc de miralls on tot com a mínim sembli possible, o plantejable, aleshores sempre acabarà guanyant el BOE i les coses tal com estan configurades. Allò tan vulgar que anomenem realitat. Si ho preferiu, comencem les presentacions de llibre dient “al capdavant és cert que tots ens hem de morir” i ens recreem en aquesta evidència. Allò que anomenem “realitat” és, en efecte, molt sovint la cosa més vulgar del món. Per exemple, això de morir-se. És tan vulgar, si ho pensen bé, que ho fa tothom.

SI ESTÀS AMB MI, no m'empenyis cap avall tota l'estona. Si volem la llibertat, deixeu de dir que és impossible i que no ens deixaran o que ens han mentit i que no ha servit absolutament de res. O que ha estat una ficció. Per favor, nois. Noies. Hola. Avui estem vius. Avui no m'expliquis com estàs. Avui explica'm com vols estar, i si podem fer-hi alguna cosa. I somriu una mica, va. No llegeixis el llibre, devora'l. No escriguis el llibre: viu-lo.

De set en set

Imma Merino

“«Plumífero»”

Ha mort Rafael Sánchez Ferlosio, un intel·lectual espanyol irreductible a una etiqueta, inclosa la d'intel·lectual. En tot cas, ell només n'acceptava una: “*Plumífero*”, paraula que he escrit en castellà, però respecte a la qual traduirem al català la definició pròpia que va fer-ne Sánchez Ferlosio: “Persona que té per ofici escriure.” Així de simple. S'ha de tenir present que al diccionari de la RAE té dues accepcions: “*Persona que tiene [sic] o lleva plumas*” i, considerant-ho un ús col·loquial despectiu, “*Escritor, en especial periodista*”. No és per res que es refereixi de manera especial als periodistes: és un ofici sobre el qual tothom es permet dir de tot i, sobretot, menysprear-lo.

Amb la seva definició, tan neutra, Rafael Sánchez Ferlosio capgirava el sentit despectiu d'una de les accepcions de “*plumífero*”, però, encara més, reconeixia, amb la humilitat que traspuava i sense donar-se importància, que no feia altra cosa que escriure. Ho va fer incansablement. De quasi tot, pensant-hi, en prenia notes, que a vegades prenién més forma, però que mantenien un caràcter aforístic: una espurna de pensament, un llampec de lucidesa. Recordo que, fa moltíssims anys, vaig llegir un article seu en què afirmava que la seva definició de l'ésser humà va ser-li inspirada per una que va sentir-li dir al dictador Franco: “Portador de valors eterns.” Sánchez Ferlosio, fill del falangista arrogant Rafael Sánchez Mazas, va donar la volta a una afirmació tan falsament transcendent, tan buida i tan insuportable. D'aquí, va dir que l'ésser humà és “*gozador de bienes efímeros*”. Doncs això mateix. Ni valors eterns ni hòsties. Així que gaudim tant com puguem de bens (i de plaers) efímers. Com ho és, d'efímera, la vida mateixa.

Sísif

Jordi Soler

